

Řeholní řády a kongregace v královéhradecké diecézi (10)

Zasvěcené panny (Ordo virginum)

Už od apoštolských dob existovaly v křesťanské církvi panny, které chtěly z lásky k Bohu zasvětit své panenství Kristu ve službě církve. První zmínky o zasvěcených pannách pocházejí ze 2. století. Zasvěcenou pannou byla řada světic z doby pronásledování křesťanů před vydáním milánského ediktu, například sv. Blaudyna, sv. Apolónie, sv. Anežka Římská nebo sv. Valentýna. Od 4. století se počet zasvěcených panen zvyšoval.

Povolání k tomuto způsobu zasvěceného života se stalo znovu aktuální na počátku 20. století. Druhý vatikánský koncil uložil upravit starobylý obřad. Stav zasvěcených panen je zakotven v Kodexu kanonického práva kánonem 604, který jej charakterizuje jako „stav panen, které vyjádřily posvátné předsevzetí důsledněji následovat Krista a byly diecézním biskupem podle schváleného liturgického obřadu zasvěceny Bohu, mysticky se zasnoubily Kristu, Božímu Synu, a oddaly se službě církve.“

Stav zasvěcených panen nemá jiného zakladatele nebo zakladatelku než samotnou církev, která se inspirovala tajemstvím Mariina života. Povolání je tedy povoláním v církvi. Ordo virginum nemá pevná pravidla ani strukturu společenství. Komunitou zasvěcených panen je diecéze, v ní se účastní života církve. Žijí ve světě, aniž by „byla ze světa“. Svě diecézi i celé církvi slouží zvláště modlitbou. Spolupracují na zvěstování evangelia a ve službě potřebným podle svých charizmat, věku, poměrů, profese i spirituality, která je jim vlastní (např. jako katechetky, pastorační asistentky, charitativní pracovnice). Podle přání biskupa a potřeb diecéze mohou přijmout zaměstnání v církvi nebo zůstat ve svém civilním povolání. Ve volbě osobní

spirituality jsou svobodné a mohou být např. také členkami hnutí a třetích řádů.

Cesta k zasvěcení – příprava a další formace

Požadavkem pro kandidátku je, aby nikdy předtím neuzavřela manželství, nežila zjevně životem, který je v rozporu s čistotou, a aby „svým věkem, životními zkušenostmi a charakterovými vlastnostmi, které byly vyzkoušeny věřícími, (...) poskytovala záruku, že vytrvá v mravně čistém životě, který bude věnovat službě církve a bližnímu.“

” Zasvěcená panna přijala zasvěcení k životu v panenské čistotě mimo řeholní společenství. Klášter klade důraz na společenství a podřízenost představené komunity, zasvěcené panny nežijí v komunitě, vykonávají světskou práci, ale z hlediska modliteb mají ten program hodně podobný.

Povolání kandidátky zkoumá diecézní biskup a stvrzuje je svým prohlášením. On prověří její lidskou a duchovní zralost a způsobilost vzít na sebe určitou samotu i materiální nezávislost a začlenění do

církve. Rozhodnutí k celibátu pro Krista musí být několik let osvědčováno. Délku a způsob prožívání zkušební doby určuje biskup podle věku a připravenosti kandidátky. V průběhu této doby může biskup doporučit složení soukromého slibu čistoty. Věk kandidátky by zpravidla měl být mezi 30 až 50 roky. Obsahem přípravy je přesné seznámení se s historií a způsobem života zasvěcených panen, prohloubení duchovního života a života v duchu evangelijních rad, uvedení do služby v rámci církve a získání důkladných znalostí v církevní věrouce.

V 70. letech po znovuzavedení obřadu zasvěcení panen se v Československu tajně připravovaly kandidátky k přijetí zasvěcení. Jejich formaci ukončila pozornost Státní bezpečnosti. Některé se v průběhu let provdaly, jiné složily soukromé sliby. Většina diecézí neměla svého sídelního biskupa, a tak se tyto ženy dočkaly svého zasvěcení až po pětadvaceti letech.

V roce 2004 vydala Česká biskupská konference směrnici pro přijímání a formaci kandidátek zasvěceného panenství. V několika diecézích byli jmenováni spirituálové pro zasvěcené panny a kandidátky. V současné době žijí zasvěcené panny a ty, které se na zasvěcení připravují, ve všech českých a moravských diecézích. Biskupové udělili od roku 1992 na tři desítky zasvěcení a několik kandidátek se připravuje.

” Spirituálem zasvěcených panen v královéhradecké diecézi je P. Josef David, děkan v Chotěboři.

V odstavci 922 Katechismu katolické církve čteme, že již od apoštolských dob existovaly křesťanské panny, které Pán povolal, aby se mu bezvýhradně oddaly s větší

☛ Biskup Jan Vokál vítá Pavlu Glogarovou v jeho rodné farnosti v Hlinsku

☛ Zasvěcené panny žijí v panenské čistotě mimo řeholní společenství

svobodou srdce, těla i ducha. Udělaly rozhodnutí, žít v panenském stavu „*pro nebeské království*“. V následujícím odstavci 923 se píše, že když panny veřejně „*vyjádřily posvátné předsevzetí důsledněji následovat Krista a byly od diecézního biskupa podle schváleného liturgického obřadu zasvěceny Bohu, mysticky se zasnoubily Kristu, Božímu Synu a oddaly se službě církve*“. Tímto obřadem se panna stává zasvěcenou osobou jako znamení přesažné lásky církve ke Kristu, eschatologického obrazu nebeské Nevěsty a budoucího života. Tento stav zasvěcení určuje ženu žijící ve světě k modlitbě, k pokání, službě potřebným a apoštolské práci podle stavu a příslušných darů, kterých se každé z nich dotklo. Zasvěcená panna přijímá povinnost sloužit církvi tam, kde žije – přiměřeně své situaci. Snaží se o intenzivní duchovní život. Zasvěcená panna není členkou žádného institutu zasvěceného života ani žádného duchovního společenství jiného druhu. Je však žádoucí, aby měla vztah k některému klášteru nebo duchovnímu hnutí kvůli zázemí a pomoci pro duchovní život.

Některá požehnání mají účinek zasvěcení osoby Bohu. Diecézní biskup je žádaným udělovatelem panenského zasvěcení. On rozhoduje o kandidatuře a připouštění k zasvěcení. Obřadu panenského zasvěcení předchází oficiální příprava. Doba přípravy obvykle není kratší, než dva roky a její délka závisí na pokroku a připravenosti kandidátky.

Pokud jde o působení Ordo virginum v naší diecézi, tak v současné době tady žijí čtyři zasvěcené panny, dvě z nich jsou již ve starobním důchodu. Dále se na zasvěcení připravují tři kandidátky. Kandidatura obvykle trvá několik let a je závislá na okolnostech, v jakých jednotlivá kandidátka žije. Poslední dva obřady byly v Hradci Králové a v Hlinsku.

☛ 30. července složila v kapli sv. Klimenta v Hradci Králové do rukou pomocného biskupa Mons. Josefa Kajneka slib doživotní čistoty Ivana Krajčiková. Při té příležitosti přijala jméno Agneška.

„Je to spojení jmen dvou světic. Mé birmovací patronky sv. Anežky Římské, panny a mučnice z přelomu 3. a 4. století, a sv. Anežky České, panny a řeholnice ze 13. století. Patřila k nejvýznamnějším představitelkám přemyslovské dynastie. Věnovala se charitativní službě, založila pražskou nemocnici Na Františku. Byla sestřenicí sv. Alžbety Uherské, která ji na duchovní cestě doprovázela. Agnese etymologicky znamená čistý, nevinný beránek. Tak si představuji sebe jako zasvěcenou pannu v dnešním světě, jako křesťana. Čistou a nevinnou v úmyslech, průzračnou jako krystal, upřímnou, pokornou, dětsky důvěřující a zároveň radostnou a dobrou, charitu konající,“ vysvětlila výběr svého jména.

☛ Když jsme se sešly, vyprávěla mně sestra Agneška o své cestě z rodného Prešova do královéhradecké diecéze.

Na Slovensku jsem nemohla sehnat práci. V roce 2016 přišla do Nižného Hrušova, kde byl roku 2005 zřízen klášter

kongregace Sester Matky Božího milosrdenství, ze Dvora Králové nad Labem sestra Ludmila Matysková. Vedla u nás v Prešově Faustinum, společenství, kde jsme se setkávaly. Když zjistila, že nemohu sehnat práci v oboru, jsem sociální pracovnice, řekla mně o možnosti jít do Čech. V Oblastní charitě ve Dvoře Králové už delší dobu někoho hledali. Tak dobře, zkusím to, řekla jsem si. Do Dvora jsem přijela v květnu 2017. Seznamovala jsem se se službami, které tamní charita poskytuje, a líbilo se mi to. Nastoupila jsem od srpna 2017 a 2. února 2018 (v Den zasvěcených osob) jsem požádala pana biskupa o přijetí do královéhradecké diecéze. To už jsem věděla, že tady zůstanu.

77 Cesta povolání sestry Ivany Agnešky začala v její rodné košické diecézi mnohem dříve.

V Prešově jsem vyrůstala u jezuitů a na duchovních cvičeních jsem se rozhodla pro tuto cestu. V roce 2008 jsem byla poprvé na českém setkání, tam jsem sestry viděla poprvé a ubezpečovala se ... ano, je to ta cesta. Moje formace se završila 30denními duchovními cvičeními v Prešově pod vedením mého duchovního otce J. Šuppy SJ. Nikdy jsem neměla pochybnosti, krizi, naopak. Viděla jsem, že je to moje cesta. Po dlouhých 16 letech od prvotní touhy patřit výlučně Bohu se mi tak naplnila nejhlubší touha mého nitra. O

manželství jsem nikdy neuvažovala, od dětství jsem chtěla být zasvěcená Bohu. A za tou touhou jsem šla, moje srdce mě tak vedlo. Věděla jsem, že církev je můj svět.

77 Svůj apoštolát vykonáváte ve Dvoře Králové nad Labem, v duchu ignaciánské spirituality, kterou žijete více než 20 let.

Práce v charitě je velmi potřebná a konkrétní. Pomáháme lidem, kteří strádají. Nemají bydlení, práci, mají dluhy, nevědí, co se životem. My jim můžeme pomoci, a to mě skutečně naplňuje. Ježíš taky pomáhal lidem, i Svatý otec František je vnímavý k chudým lidem. Dodává mně velký elán, když poslouchám jeho promluvy. Nacházím se v jeho slovech, že máme lidem na okraji být nápomocní.

77 Mimochodem ... etymologický význam jména Agnesa je beránek, tzn. čistý, neviný. Blanka – Bianca znamená čistý, bílý. Jméno Agneška poukazuje na hluboké pouto mezi vámi a vaším dvojčetem, sestrou Blankou ISMM.

Když Blanka odešla do Varšavy a my jsme se rozdělily, bylo to těžké. Byly jsme zvyklé být stále spolu, od dětství jsme se povzbuzovaly v tom, že chceme patřit Bohu. Ona se rozhodla pro kongregaci Sester Matky Božího milosrdenství a já jsem se potom rozhodla pro Zasvěcené panny (Ordo virginum).

77 V kostele Narození Panny Marie v Hlinsku složila 17. září do rukou královéhradeckého biskupa Mons. Jana Vokála slib doživotní čistoty Pavla Glogarová. Pracuje jako vedoucí Azylového domu pro těhotné matky v tísni v nedalekých Hamrech. Pochází z Moravy, ale doma je už 15 let v kraji pod Železnými horami. Její rodinou je hlinecká farnost, jejíhož života se aktivně účastní.

„S Hamry mě spojila služba,“ řekla mně novozasvěcená Pavla Glogarová. V roce 1997 byl založen Nadační fond Betlém nenarozeným, jehož posláním je chránit především děti, které ještě nespátily světlo světa. Ty jsou současným pojetím hodnot nejvíce ohroženy, mají minimální právní ochranu a nemohou se samy bránit. Protože nadační fond nemůže být poskytovatelem sociální služby, založil v roce 2002 Obecně prospěšnou společnost Dlaň životu. Zchátralou budovu budoucího azylového domu obdržel v roce 2003, aby ji opravil a mohla pak sloužit těhotným matkám v nepříznivé životní situaci. S jarem 2004 začala rozsáhlá rekonstrukce, která díky vstřícnosti a obětavosti mnoha dobrovolníků i dárců skončila zdárnou kolaudací opravené budovy koncem roku 2007. Do bezplatné výpůjčky ji od roku 2008 převzala společnost Dlaň životu.

Věřím, že jsem zde z Boží prozřetelnosti. Naše práce se dá dělat dlouhodobě jenom

Ivana Krajčíková přijala jméno Agneška

Slib složila do rukou biskupa Josefa Kajneka

s Boží milostí a s tím, že člověk vnímá přesah v tom, že každý lidský život má smysl. I když je v tuto chvíli ten život třeba nějak pošramocený nebo komplikovaný. Takže ano, služba mě naplňuje, ale je opravdu potřeba hledat neustále zdroje v Bohu.

77 Jak dlouhá byla vaše cesta k dnešnímu dni?

Už v dětství jsem vnímala, že tu cestu mám v srdci od Pána Boha vtištěnou. Nicméně několikrát v životě jsem ještě zvažovala i cestu manželství, protože si jí velmi vážím, ale nakonec jsem se rozhodla takto. Vnímala jsem, že to opravdu je to, co mám v sobě. Intenzivně to poslání žiju 15 let. Před 15 lety jsem měla vážně myšlené soukromé sliby a postupně jsem došla k dnešnímu dni. Pět posledních let jsem byla v kandidatuře, do které mě přijal otec biskup Jan – hlinecký rodák.“

77 Předpokládáte, že dnešní sváteční den změní váš život?

„Pro mě samotnou je to otázka. Věřím v Boží milost. V mém srdci se možná něco, snad v dobrém slova smyslu, promění. V mém všedním životě asi větší na věci zůstane jako dosud. Ale věřím v Boží otisk v mém srdci, v něco nového, co dnes přišlo. A sama čekám, co to bude. Poslední týdny si uvědomuji, jak krásné, originální a „potřeby doby kopírující“ je naše poslání. Poskytuje nám velkorysý prostor úplného odevzdání se

Trojici a vnitřní i vnější svobody. Není to samozřejmě bez křížů, ale i s nimi nám pomáhá náš Bůh,“ uzavřela náš rozhovor Pavla Glogarová.

„Radujeme se všichni s Pavlou Glogarovou, která vyslovila slib zasvěcení,“ řekl po slavnostním obřadu v Hlinsku královéhradecký biskup Mons. Jan Vokál.

„Zasvěcená panna je žena, která po předepsané přípravě přijala od diecézního biskupa zasvěcení k životu v panenské čistotě mimo řeholní společenství. Klášter klade důraz na společenství a podřízenost představené komunity, kdežto zasvěcené panny v diecézi nežijí v komunitě, vykonávají světskou práci, ale z hlediska modliteb mají ten program hodně podobný, nakolik ta práce dovolí. Jsou vázány slibem čistoty, ne však chudoby ani poslušnosti jako řeholnice. Radujeme se z toho, že v dnešní komplikované době dokáže mladá žena říct svoje ano, úplně se odevzdat Bohu. Zasvěcené panny pracují ve světě a zároveň naplno se odevzdávají, žijí pro Boha.

Pavle rozhodně přeju, aby jí zůstalo nadšení pro Krista, aby s ním byla vždycky spojená, aby byl její radostí a silou. A všem, kteří se s ní budou setkávat, přeji, aby to zamilování do Krista bylo pro ně požehnáním“, řekl biskup Jan.

Eva Zálešáková)

Zasvěcené vdovy a vdovci

Společně se sestrami Ordo virginum se schází také vdovy, které touží po zasvěceném životě.

Stav vdov patří mezi nejstarší formy zasvěceného života. Je zakotven v právu východních církví (CCEO kán. 570), ale v současné době dochází k jeho obnově také v některých diecézích latinského obřadu.

Zasvěcená vdova je žena v některých křesťanských církvích, která po smrti svého manžela složí slib trvale žít zasvěceným životem v modlitbě a službě církvi. Stav zasvěcených vdov sahá svým původem do novozákonní doby. Rozšířil se v rané církvi a přetrval až do období vrcholného středověku, kdy zanikl. Zasvěcené vdovy žijí svůj život jednotlivě, ale mohou se i sdružovat.

V současné době se v římskokatolické církvi vytváří i stav zasvěcených vdovců. Tento stav však není ustanoven v celé církvi, ale pouze partikulárně v některých diecézích (v České republice např. v plzeňské diecézi).

(Pozvánka

Týden modliteb za mládež 2022

V týdnu od 13. do 20.11. 2022 bude probíhat Týden modliteb za mládež. Vyvrcholením Týdne bude nedělní Slavnost Ježíše Krista Krále, kdy budeme slavít 37. světový den mládeže. Smyslem Týdne modliteb za mládež je spojit se ve vzájemné modlitbě za mladé lidi.

Nebojte se uspořádat modlitební setkání ve vašich farnostech. Modlit se může opravdu každý! Věříme, že každá i v našich očích nepatrná modlitba z upřímného srdce má smysl a Bůh si ji může použít pro obnovu mladé generace.

Zapojte farníky všech věkových kategorií. Napište nám termín a místo setkání na anobohu@gmail.com, pomůžeme vám s propagací.

V modlitbě za mládež se můžete také spojit prostřednictvím živého vysílání v TV Noe.

Na webu Sekce pro mládež ČBK: <https://www.cirkev.cz/cs/aktuality/220915tyden-modliteb-za-mladez-2022> také najdete inspiraci, tiskové materiály a podněty k Týdnu.